

A helyi önkormányzati ülések nyilvánossága, kép- és hangfelvétel készítéséhez való jog

Ügyiratszám: NAIH-4311-5/2012/V

Tisztelt [...] Úr!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), elküldött bejelentésében Ön [...] Város képviselőtestületének eljárását kifogásolta, mivel a 2012. április 23-án megtartott nyilvános képviselőtestületi ülésen a jegyző javaslatára a képviselőtestület úgy döntött, hogy nem engedélyezi, hogy az ülésen történeteket videokamerával rögzíthesse.

Az ügygel kapcsolatban megkereséssel fordultam [...] polgármesterhez és a következőkről tájékoztattam:

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (2) bekezdése alapján: *közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.*

Az Infotv. 28. § (1) bekezdése értelmében ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a köztisztviselők nem vitásan e rendelkezés hatálya alá esnek. A *nyilvános* képviselő-testületi, vagy bizottsági ülésen, hivatali minőségben való részvétel pedig nyilvános közszereplésnek minősül [vö. Ptk. 80. § (2) bekezdés]. Hasonló elbírálás alá esnek a nyilvános ülésen esetleg felszólaló harmadik személyek (meghívottak, érintettek, hallgatóság) is.

Az Alkotmánybíróság több határozatában (19/1995. (III. 28.) AB és 57/2000. (XII. 19.) hangsúlyozta, hogy a *nyilvános* ülésen bárki (tehát akár a hallgatóság valamelyik tagja is) az ott jelenlévő más személyek külön engedélye nélkül is készíthet felvételt a képviselő-testület tanácskozásáról, képviselők megnyilatkozásairól, és azt bármilyen, nem jogellenes célra felhasználhatja. Mivel a törvény értelmében nincs szükség az érintettek hozzájárulására, nincs relevanciája az esetleges olyan nyilatkozatuknak sem, amivel csak „hivatalos felhasználásra” „engedélyeznék” felvételek készítését.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban Ötv.) 2. § (1) bekezdésében meghatározott „széleskörű nyilvánosságot teremtve” alapelvek körébe beletartozik a kép- és hangfelvétel készítésének joga is, valamint az hogy a kép- és hangfelvétel készítését a nyilvános képviselőtestületi, illetve bizottsági üléseken résztvevő személyek eltérni kötelesek.

Más a helyzet a zárt ülés esetében. Az Ötv. 12. § (4) bekezdése szerint a jegyzőkönyv elkészítése érdekében felvett felvételen kívül más személy a *zárt* testületi ülésen nem készíthet videó-felvételt, mert ezzel a zárt ülés elrendelésével védeni kívánt érdekek sérülhetnének, és megkerülhető lenne az Ötv. 17. §-ának (3) bekezdése is, amely szerint a választópolgárok – a zárt ülés kivételével – betekinhetnek a képviselő-testület előterjesztésébe és ülésének jegyzőkönyvébe. A zárt ülésről külön jegyzőkönyvet kell készíteni. A külön törvény szerinti közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét zárt ülés tartása esetén is biztosítani kell.

Amennyiben valaki mégis készít nem hivatalos felvételt, és azt nyilvánosságra hozza vagy illetéktelennel közli, cselekménye a Ptk. 80. és 83. §-ába, illetve a Btk. 177., 177/A., illetve 177/B. §-ába ütközhet. Zárt ülésen nem hivatalos videó- vagy hangfelvételt készítő önkormányzati képviselő, tisztségviselő vagy más hivatalos személy a titoktartási kötelezettséget vállaló esküjét is megszegi, illetve az ilyen cselekmény fegyelmi vétséget is képez a polgármester, az alpolgármester, illetve a köztisztviselők esetén.

Összegezve a fentieket, a nyilvános képviselőtestületi, illetve bizottsági ülésen bárki külön engedély nélkül is készíthet felvételt a tanácskozásról, képviselők megnyilatkozásairól, és azt bármilyen, nem jogellenes célra felhasználhatja. E jog nem függ attól, hogy valaki választópolgárként, helyi civil szervezet vezetőjeként, vagy vállalkozás keretében készíti-e a felvételt.

Az információszabadság szempontjából egyformán kezelendő a jegyzőkönyv és a hang-, képfelvétel, vagyis ezek nyilvánosak, melyek interneten, hirdetőtáblán közzétehetőek, illetve melyekről egyéni adatkérésre másolatot kell biztosítani. A nyilvános képviselő-testületi ülésen elhangzott képviselői nyilatkozatok és egyéb személyes megnyilvánulások nyilvános közszereplésnek minősülnek, vagyis nyilvános ülés esetén a hozzászólások is nyilvánosak.

A nyilvános képviselő-testületi, bizottsági üléseken történtek, az azokról készült jegyzőkönyvek, felvételek közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatnak tekintendők melyeket az Infotv. 3. § 5. és 6. pontja alapján bárki megismerhet. Ezen adatokról a közfeladatot ellátó szervezeteknek – pontos és gyors – tájékoztatást kell adniuk (Infotv. 32. §).

A fentiek miatt jogsértő volt a képviselőtestület azon döntése, melyek alapján megtiltotta a nyilvános ülés videokamerával történő rögzítését.

Ezért az Infotv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján felszólítottam, a polgármestert, hogy adatkezelési gyakorlatukat a Hatóság állásfoglalásának megfelelően változtassák meg és a jövőben tegyék lehetővé, hogy bárki kép- és/vagy hangfelvételt készíthessen a nyilvános képviselőtestületi és bizottsági ülésekről. [...] polgármester válaszában arról tájékoztatott, hogy a Hatóság által kifejtett állásponttal egyetért és az adatkezelési gyakorlatukat annak megfelelően megváltoztatták és a jövőben lehetővé teszik a nyilvános képviselőtestületi és bizottsági üléseiken a kép-és /vagy hangfelvétel készítését.

Tekintettel arra, hogy a [...] Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala intézkedett az adatkezelési gyakorlata megváltoztatásáról és ezzel a jogsértés megszüntetéséről, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 53. § (5) bekezdés b) pontja alapján a Hatóság a vizsgálatot megszünteti, mivel a vizsgálat folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő ügyben a jövőben is forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2012. július 12.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
távollétében

Dr. Révész Balázs
főosztályvezető
Vizsgálati Főosztály